

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. Kiszádapárt helyiségénél) félelem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kiszádapárt helyiségénél) félelem. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Az újabb amerikai provokáció a Biztonsági Tanács előtt

J. A. Malik a Szovjetunió megbízottja javasolta, hogy a tőkés hatalmak helyettessé olvassák fel a szovjet kormányt a Biztonsági Tanács elnökeihez intézett üzenetéről, hogy 11 amerikai vadászgép nem provokál támadást, hanem egy bombázó és torpedógyűjtő, nélkül gyakorlórepülő, és végző szovjet gép előtt.

Austin az USA megbízottja megpróbálta a szovjet repülőgép ellen intézett támadás miatt a felelősséget az ENSZ-re hárítani. Azt mondta, hogy az USA idejében kerli rognak a kérdések megvitatását a Biztonsági Tanácsban, ahol a Szovjetunió üzenete márt fekszik.

Malik hangsúlyozta, hogy az USA megbízottja az 1947 óta Koreában elkövetett USA cselekményeket az Egyesült Nemzetek javányával akarja fedezni. — A szovjet kormány azonban úgy véli, hogy az USA kormánya teljes mértékben felelős azokra az amerikai hatóságoknak cselekményeire, melyek a nemzetközi jog szabályainak lábbal tiprásával bünt kövezték el. A szovjet kormány továbbra is kívánja, hogy büntessék meg azokat, akik ezt a büntetelményt követik.

A Biztonsági Tanács ezután az USA határozati javaslatát felvetéshez hozta. Ez a javaslat a koreai háború lokalizálásának ürügye alatt a háború kiterjesztésére és fokozására irányul. A Szovjetunió a határozati javaslat ellen szavazott és ezzel annak elvetését idézte elő, az egyhangúság elve értelmében. A határozati javaslat mellett szavazott az USA, Anglia, Franciaország, Norvégia, a Kolumbia, Ecuador, Kuba, Egyiptom és India. Jugoszlávia tartózkodott a szavazástól.

Az Egyesült Államok határozati javaslatát felvetéshez hozta. Ez a javaslat a koreai háború lokalizálásának ürügye alatt a háború kiterjesztésére és fokozására irányul. A Szovjetunió a határozati javaslat ellen szavazott és ezzel annak elvetését idézte elő, az egyhangúság elve értelmében. A határozati javaslat mellett szavazott az USA, Anglia, Franciaország, Norvégia, a Kolumbia, Ecuador, Kuba, Egyiptom és India. Jugoszlávia tartózkodott a szavazástól.

Megkezdték a két óriási volgai eromú berendezésének gyártását

A Volga óriási vízierőműveinek építésében az egész szovjet ország résztvesz. A Szovjetunió gyáraiban, üzemeiben szociális verseny folyik a sztálingrádi és a kujbisevi vízierőmű rendelkezésének teljesítésére. A szovjet kormányt a világ két legnagyobb vízierőmű építéséről kiadott történelmi határozatát a szovjet nép hatalmas lelkesedéssel fogadta.

A több mint 12.000 taggal rendelkező Mérnökök és Technikusok Társaságának országos vezetősége elhatározta, hogy a társaság keretében bizottságot alakít a Volgán épülő vízierőművek építésé-

nek elősegítésére. A tudomány és technika különféle ágazatainak a bizottságban levő képviselői közösen oldják meg a hidrogenerátorok és vízturbinák készítésével az áram távvezetésével, az áramnak a kolhozmezőkön és az iparban való egyszerű felhasználásával kapcsolatos felmerülő kérdéseket.

Leningrádi vállalatok már megkezdték az épülő vízierőművek új típusú berendezésének gyártását. A szovjet gépkonstruktorok olyan aggregátok vázlatát készítették el, amelyek sokszorosan felülmúlják az eddig bárhol gyártott gépeket.

Quaravado equadori küldött megköszönte Malik magyarázatát. Az Egyesült Államok javaslatának elutasítása után Jobb javaslatot szavaztak a koreai konfliktus békés rendezését kívánó szovjet javaslat felvetésén. Jobb javaslatot hagyták ki a szovjet határozati javaslatból, azt a kijelentést, hogy a koreai nép képviselőinek meghallgatása kívánatos.

A Biztonsági Tanács szűzán az Egyesült Államok nyomására elvetette a Szovjetunió koreai konfliktus békés rendezését kívánó határozati javaslatát.

A Szovjetunió a javaslat mellett szavazott, Egyiptom és Jugoszlávia tartózkodott a szavazástól, a többiek ellen szavaztak.

A szavazással a Biztonsági Tanács ülése beárult. A következő ülés szeptember 7-én tartják.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa október 22-re tüzte ki a helyi tanácsok tagjainak választását

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a minisztertanácsnak a Magyar Függetlenség Néphront kezdeményezése alapján tett előterjesztésére, az 1950. évi 31. sz. törvényerejű rendelet 26. §-a alapján valamennyi helyi tanács: a budapesti városi, megyei, a járási, a városi, a kerületi és községi tanácsok tagjainak és póttagjainak választását 1950. október 22-re tüzte ki.

A terménybeadásért jutalmazott termelőcsoportok és dolgozó parasztok

Szeptember 20-án pénzjutalomban részesült az idei gabonabegyűjtési versenyben legjobban eredményt elérő 200 szász. A jutalomban részesülő szászok a következők:

3000 forint értékű jutalomban részesülő szászok:

Kossuth, Debrecen-Ebes
Ujkenyér Hajdúszovát
Petőfi, Biharkezes
Vörös Csillag Vésztő
Dózsa Zajtó

2000 forint értékű jutalomban részesülő szászok:

Lenin, Debrecen
Mészáros Debrecen
Vörös Csillag, Hajdúszoboszló
Haladás, Hajdúnánás
Dózsa, Hajdúsámson
Rákóczi Derecske
Sztálin, Egyek
Ujörök Bedő
Győzelem Nyiregyháza
Achim András Ujfehérvő
Gerő Nyirapazony
Szabadság, Veresellő

1500 forint értékű jutalomban részesülő szászok:

Dózsa, Hajdúszoboszló
Vörös Csillag, Balmazújváros
Dózsa, Balmazújváros-Elep
Béke, Nyiracsád
Kossuth, Sárárd
Petőfi, Egyek
Táncsics Polgár
December 21., Biharagybajom
Dózsa, Sarkad
Ady, Szeghalom
Lenin, Sarkad
Zalka Mária, Mátészalka
Ifjúság, Ecsenes
Ady, Oros
Vörösmező, Pénztár
Petőfi, Hodász
Ujörök, Demecsér
Szabadság hajdúcsanak Tunyog

A gabonabegyűjtésben elért eredményért 3000 dolgozó parasztkap jutalmat. Jutalmat kapnak: Hajdú megye: ifj. Kusnyerik István, Ujiráz, Varga László, Hajdúnánás, Csorvási Imre, Hajdúbagos, Boros József, Nádujvár.

Szabolcs-Szatmár megye: Czák, Berján Komoró, Kovács Péter, Kisléta, Dickó János, Nyírvasvári.

A jutalmazás országsszerte arra kell, hogy ösztönözze a dolgozó parasztságot, hogy a terménybe-

gyűjtést továbbra is maradéktalanul teljesítve, erősítse a dolgozó nép országát és ezzel a béke táborát.

Egész csoportok állnak át a Li Szin-Man katonák közül a néphadsereg oldalára

Moszkva: A Literaturnaja Gazetában P. Krasznoj atekintést nyújt a koreai hadműveletekről, megállapítja, hogy a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság csapatainak támadása fokozott erővel folytatódik.

Javvan-Phohan körzetében a néphadsereg egységei elsöpörték az ellenség védelmi vonalát és több helyen mélyen benyomultak állásába.

A Teguától délre eső szakaszon angol csapatok szálltak harcba, melyek nemrégiben érkeztek meg Koreába.

Krasznoj megállapítja, hogy a néphadsereg minden frontszakaszon megindult támadó műveletei újabb fejlettséget kellettek az intervenciók táborában. MacArthurnak az a parancsa, hogy a visszavonuló katonákat a helyszínen agyon kell löni, nem hozott változást a helyzetben. A visszavonulás tovább tart. Az amerikai katonák körében

előforduló szökési esetek egyre szaporodnak. A Li Szin-Man-csapatok közül egész csoportok állnak át a néphadsereg oldalára.

DÉL-KOREA FELSZABADÍTOTT TERÜLETEIN BEFEJEZÉSHEZ KÖZELEDIK A FÖLDREFORM

Dél-Korea felszabadított körzeteiben Kengil, Dél-Kauvon, Hvanho, Dél- és Észak-Csunesen tartományban befejezéshez közeledik a földreform. Kengil tartományban eddig 157.000 tenbo (egy tenbo 0,99 hektár) földet osztottak ki, több mint kétszáz ezer zsellér és kisparaszt között. A parasztok Kim Ir-Szenhez intézett leveleikben köszönetet mondanak a koreai parasztság évszázados álmának valóra váltásáért és hangsúlyozzák: elszántan küzdenek a koreai nép ellenségei ellen a haza szabadságáért és függetlenségéért.

Faji megkülönböztetés az USA-ban

Moszkva: A. Grigorjev írja a Krasznoj Flotban: Az USA uralkodó koreai a tömegeknek a háborús ház és a fasizmus szellemében történő ideológiai „átgyúrása” közben társadalmi szentelnek a faji, embergyűlölő elméletek terjesztésének. Az USA-ban a faji gyűlölet szításában nagy szerepet játszanak a Ku-Klux-klan az „amerikai légió”, a „Colombus lovagjai” és hozzájuk hasonló fasizta szervezetek.

Az amerikai Egyesült Államok 22 tagállamában tilos a „fehér” és „színes” gyermekek közös tanítása és 14 államban a négereknek a vasúton és villamosokon nem szabad a „fehérek” számára

fenntartott kocsikban utazni. Sok államban a törvény tiltja a négereknek, hogy a „fehérek” nyilvános helyein — a parkokban, színházakban és mozikban stb. megjelenjenek. A fehérek és négerek között elképzelhetetlen a házasság és több mint 30 államban törvények tiltják az ilyen házasságot. Több mint 16 millió „színes” amerikai polgárt „háznak meg, igaznak le, állandóan.

Grigorjev hangsúlyozza, hogy az USA Kommunista Pártja vezetésével az amerikai nép egyre szélesebb rétegei erősen tiltakoznak a gyalázatos faji megkülönböztetés és embergyűlölet hirdetésével szemben.

A Szovjetunió tiltakozó jegyzéke az amerikai kormányhoz

Szeptember 6-án A. I. Visinszkij, a Szovjetunió külügyminisztere a következő jegyzéket nyújtotta át A. Kirknek, az USA nagykövetének.

A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének kormánya ellenőrzött adatok alapján szükségesnek tartja a következőket az Egyesült Államok kormányának tudomására hozni:

Szeptember 4-én, helyi idő szerint 12 óra 44 perckor a Szovjetunió légierőinek kétmotoros repülőgépe, amely sem bombázó, sem torpedó-egység nem rendelkezett és amely Port Arthuról kiindulva gyakorlórepülést végzett, a portarthuri haditengerészeti támaszpont körzetébe tartozó és a koreai partoktól 140 kilométerre levő Hailan-Dao-sziget térségében, minden alap és ok nélkül, az USA légierőinek II vadászgépe megtámadta és tüzet nyitott rá. A támadás következtében a szovjet repülőgépet lelőtték és a repülőgép a Hailan-Dao-sziget felől egy kilométerre délre, lángolva a tengerbe zuhant. Az amerikai vadászgépek által a szovjet légierő repülőgépe ellen intézett támadásnak tanúja volt két másik szovjet repülőgép, amelyek az elpusztult repülőgéppel együtt végeztek gyakorlórepülést, vala-

mint a Hailan-Dao-szigeten levő szovjet megfigyelő és híradó állomás.

Az USA képviselője az Egyesült Nemzetek Szervezetében a szovjet repülőgép semmivel sem igazolt megtámadásának leleplezésére azt a hazug beállítást terjesztette, hogy a szovjet repülőgép állítólag egy fedezett haladó hajó fölött repült át és nyíltan ellenséges célokkal tartott az Egyesült Nemzetek kötelekeinek központja felé és állítólag tüzet nyitott az amerikai vadászgépekre.

A valóságban a szovjet repülőgép nemcsak hogy nem repült át amerikai hajó felett, hanem meg sem közelítette azt, attól több mint tíz kilométerre volt és mint már fent említettük, gyakorlórepülést végzett, semmiféle tüzet nem nyitott amerikai vadászgépekre, hanem a II amerikai vadászgép indokolatlan támadása következtében zuhant le.

A szovjet kormány kategorikusan elutasítja az amerikai beállítást és határozott tiltakozását jelenti be az USA kormányának, az amerikai légierők által elkövetett büntetőcselekmények miatt.

A szovjet kormány az USA kormányára hárítja a teljes felelősséget, az amerikai katonai

hatóságok büntetőcselekményeire, amely hatóságok a nemzetközi jog általánosan elismert szabályainak ezzel a felháborító megsértésével beszennyezték magukat.

A Szovjetunió ragaszkodik a szigorú vizsgálathoz, valamint az említett támadásért felelős személyek megbüntetéséhez, úgyszintén a három pilótából álló személyzet pusztulásával és a szovjet repülőgép megsemmisítésével okozott kár megtérítéséhez. A szovjet kormány szükségesnek tartja ugyancsak felhívni az USA kormányának figyelmét azokra a komoly következményekre, amelyekkel az amerikai katonai hatóságok hasonló cselekményei járhatnak.

Kirk, az USA nagykövete a kérdés az ENSZ-nek, nem pedig az USA kormányának elbírálása alá tartozik" ürüggyel elutasította a jegyzék átvetelét. Visinszkij hangsúlyozta, hogy ez az indoklás alaptalan. Mivel a szovjet repülőgépet amerikai vadászgépek lőtték le, cselekményükért a felelősség az amerikai katonai hatóságokra hárul. A Szovjetunió külügyminiszteruma a fenti jegyzéket megküldte a moszkvai amerikai nagykövetségnek.

Hat esztendővel ezelőtt, a legyőzhetetlen szovjet hadsereg döntő segítségével Bulgária népe végleg kivívta szabadságát

Szofia: A bolgár nép 1944 szeptember 9-i felkelése, amely lerázta a monarchofasizista és hitlerista igit, csak a hitleri Németország összeomlása és a szovjet hadseregek győzelmes balkáni előnyomulása következtében vált lehetségessé.

Szeptember 9-e volt a betetőzése azoknak a hősi harcoknak, amelyet a munkások a Bolgar Kommunista Párt vezetésével üzideken át folytattak a monarchia, a kapitalizmus és a fasizmus ellen.

Bulgáriában a hitleri megszállás alatt megakadul a hazafias arcvonal. Csakhamar az egész országot behálózták a hazafias arcvonal helyi bizottságai, föléltve a lakosság letele, demokratikusabb részét. A bizottságok központokká váltak, amelyekből szervezték és irányították a bolgár fasizmus és a német megszállók ellen irányuló harcot.

Az angol-amerikai imperializmus ügynökei, mint Mikola Petkov és társai, mindent elkövettek az ellenállási mozgalom terjedésének megakadályozására. A Kommunista Párt érfelyes és körültekintő vezetése azonban nem

engedett meg semmitéle letérést.

A szovjet hadseregek ellenállhatatlan előnyomulása a Duna felé, felkelésre ösztönözte a bolgár népet. Az egész országban sztrájkokat, felvonulásokat és gyűléseket szerveztek. A szabadságharcosok lejöttek a hegyekből, fegyverezték a rendőri és katonai osztagokat és mindenütt kiküldötték a népi hataimait.

A szeptember 8-ról 9-re virradó éjszaka megdőlt a gyűlölt fasizista diktatúra. A bolgár nép előtt megnyílt a szocializmus építésének útja.

A Bolgar Kommunista Párt vezetésével, Dimitrov elvtárrsal az élen és a Szovjetunió testvéri segítségével megkezdődött a harc a burzsoá fasizista rendszertől örökölt, gazdasági romlásból való felemelkedésért, a bolgár nép virágzó jövőjének építéséért.

Hogy a bolgár nép ma büszke és boldogan örülhet szabadságának és az imperialista ellenes tábor első sorában harcolhat a békeért, hogy eredményesen épít a szocializmusra, a győzhetetlen szovjet hadsereg döntő segítségével elérte szeptember 9-i fényes győzelemnek köszönhető.

A néphadsereg csapatai kiszorították az ellenséget Kasanból

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadseregének főparancsnoksága közölte, hogy a Jekvant (Ikan) felszabadító egységek folytatva támadásukat, Tegutól (Tajkin) északnyugatra erőteljes csapásokat mértek a makacs ellenállást kifejtő ellenségre és jelentős károkat okoztak neki. Phohantól (Hokodo) délre folyó harcok eredményeképpen egy Li Szin-Man hadosztály emberben és technikailag felszerelésben nagy veszteségeket szenvedett és elhagyva állását, visszavonult az egész fronton.

A néphadsereg egységei ezen a szakaszon beékelődtek az ellenség védelmi vonalába és folytatják támadásaikat.

Az arcvonalon vereségeit szenvedő Li Szin-Man bánditák erőszakkal frontszolgálatra mozgósítják a dél-koreai lakosságot.

A nyugati hírgyűnkéségek jelentik:

A néphadsereg az északi arcvonal egész szélességében és Tegutó térségében folytatja támadását. Az Associated Press haditudósítója az észak-koreai csapatoknak az északi arcvonalon indított támadásával foglalkozva hangsúlyozza, hogy ez a veszély a legnagyobb, amivel az amerikaiak szembenéznek, mióta a Naktong folyó felé húzódtak vissza augusztus elején. A keleti parton előnyomuló észak-koreai oszlopok hátulról közelítik meg Tegutó s ez a város megvédését lehetetlennek teheti. — írja a tudósító. Az angol rádió közli, hogy a néphadsereg csapatai túlhaladtak Kjongcsun és most már kelet felől is bezáródik a kör Tegutó bekerítésére.

Az észak-koreai csapatok Tegutól északra kiszorították az amerikai és Li Szin-Man-csapatokat Kasan helységeiből — jelenti a Reuter.

Phenjan (Uj Kína): A Nordon Szünmun koreai lap megállapítja, hogy a vitéz koreai népi fegyveres erők, amelyek rövid két hónap alatt megsemmisítették az ellenséges erők zömét és az amerikai betörőket a hábkormány csapatainak maradványaival együtt egy kisméretű sarok-erődbe vetették vissza, most súlyos csapásokat mérnek az ellenségre és azon a ponton vannak, hogy az utolsó menedékből is kizavarják. A néphadsereg — a nép tevékeny támogatása mellett — átkelet a Naktong folyón és most Te-

Az amerikai repülőgépek támadása Kína területe ellen leleplezte az imperialista provokátorokat

Peking: Csu-En-Laj kínai külügyminiszter augusztus 27-én és 30-án tiltakozását juttatta el Washingtonba az amerikai repülőgépeknek kínai területekre való berepülése miatt. Az Egyesült Államok kormányának a tiltakozásra adott válasza zavaras tagadásból, részleges beismeréssé változott.

Augusztus 28-án Csu-En-Laj első tiltakozása után az amerikai légihaderő főhadiszállásán letagadták az Egyesült Államok légi haderejéhez tartozó repülőgépek vérengző cselekményeit. Warren Austin, az Egyesült Államok kiküldöttje a Biztonsági Tanácsban azt állította, hogy az amerikai légihaderők utasítást adtak, hogy a határt ne lépje át.

Augusztus 30-án az Egyesült Államok távolkeleti légihaderőjének zászlóalja megismételte szemérmetlen támadását, de ugyanaznap Washington politikai körében ügylátszik rájöttek, hogy

gu és Puszan — az ellenség utolsó erődjéi — felé tör előre. A menekülő ellenség elhagyott fegyverek és boltístelei horitják az utakat, emerre a néphadsereg előnyomul.

A cikk kiemeli, hogy a küzdelem a háború utolsó szakaszában mind elkezeredetebbé válik. Az ellenség biztos pusztulás elé néz és mind vadabb eszközökhöz nyul, hogy elkerülje megérdemelt sorsát. — Sohasem felejtjük el az ellenség kegyetlenkedéseit — írja a lap. A vért vért kell fizetni!

nincs értelme a további tagadásnak, mikor Malik a Biztonsági Tanács elnöke azt javasolta, hogy a kínai külügyminiszternek az amerikai repülőgépek ellen emelt vádjait tűzzék napirendre. Az amerikai kiküldött kijelentette, hogy fennállhat az a lehetőség, hogy egy P 51-es repülőgép esetleg megtámadta a mandzsuriai Antung repülőteret, amely kb. öt mérföldre fekszik a koreai határtól. Austin mindent elkövetett, hogy ezt a támadást kevésbé komoly színben tüntesse fel, de lelepleződött, hogy az Egyesült Államok távolkeleti haderejének, külügyminiszterének és Austinnak minden cáfolata szemérmetlen hazugság. Azokból a hazugságokból, amelyeket az amerikai imperialisták gaztetteik leleplezésére gyártottak és amely gaztetteket egyébként azóta kénytelenek voltak beismerni, Kína népe és az egész világ tisztán látja a támadók igazi magatartását.

Katolikus papok üdvözlik a püspöki kar és a kormány között létrejött megállapodást és csatlakoznak a papi békemozgalomhoz

A katolikus papok országos békebizottságához jelentős számban érkeznek levelek és nyilatkozatok, melyekben a katolikus papok örömmel üdvözlik a püspöki kar és a kormány megállapodását és bejelentik csatlakozásukat a papi békemozgalomhoz. Juhász István ferencrendi áldozópap a következőket írja:

„Mint ferencrendi áldozópap, régi és legfőbb vágyam együttműködni a demokráciával és min pap is szolgálatot tenni a szocializmusnak, a népi köztársaságnak. Örömmel üdvözölöm a meggyezést az egyház és a demokratikus Magyarország kormánya között, mely megnyitja az utat minden jókaratú katolikus pap számára is, hogy az új Magyarország felépítéséhez együtt dolgozzon a magyar dolgozókkal. Remélem, hogy ez az új szellem térítőd a magyar katolikus papság soraiban. Ez az új magyar katolikus papi élet meg fogja mutatni az egész világnak, hogy lehetséges együttműködés az egyház és a magyar demokrácia között, amit azt én mindig hittem, reméltem és hirdetem is. Főképp örömmel tölt el, hogy ennek megvalósításában országrésze volt a katolikus papok országos békebizottságának, amelyhez tiszta szívvel csatlakozom.

Juhász István P. Agoston: A meggyezés után levélben jelentette be a katolikus papok országos békebizottságához való csatlakozását Bartányné Sándor győgygyőroszi plébános. Dr. Kumerewitz Bernát premontréi főiskolai tanár csatlakozó levélben többek között ezeket írja: „Kezdetől fogva óhajtom a katolikus egyház és a magyar kormány meggyezését s mindig az emberiség békejéért küzdök táborába tartozónak érzem magam. Nagyon örülnék, ha a békebizottság a papi mozgalom tagjai közé felvenné.”

Köcsán Zoltán alsónemesapáti (Zala megye) plébános nyilatko-

zatában a következőket hangoztatja:

„Remélem, hogy a meggyezés után az állam és az egyház viszonyában orvendetes javulás áll majd be, ami mindkét félnek csak javára válik, mind szocialista fejlődésünk, mind pedig az egyház zavartalan munkájának szempontjából. Minden papársám örömmel fogadta a hírt, hogy a rezgőta várt meggyezés közelmegvalósulása végre megtörtént.

Bertényi István Puski közeg plébános levélben fordult a szor-sopron megyei tanács elnökéhez, amelyben többek között ezeket írja:

„Boldog s őszinte örömmel értesültem a megállapodásról. Milyen boldog és őszinte az öröm lelkemben, éppen olyan erős reményem is, hogy a már annyira óhajtott megállapodás végre biztosítja azt a nyugodt léteket, amely szükséges, hogy több papok lelképászói munkájukkal minél eredményesebben szolgálhassuk dolgozó népünket és a béke ügyét.

Nyíregyháza város békevédő bizottsága kedden délután értekezletet tartott. Az értekezlet első napirendi pontjaként P. Ungy Benjamin ferencrendi szerzetes szólt fel:

„Az a megállapodás — mondotta —, mely a Népköztársaság kormánya és a püspöki kar között létrejött, a katolikus hívők lelkében őszinte örömet váltott ki. A megállapodás mind az állam, mind az egyház közös érdekeinek felismerésén és szorgálatlan alapszik. Mindkét félnek de elsősorban a dolgozó népek javát szolgálják.”

Majd a dolgozó nép építőmunkájáról, a szocializmus megteremtéséről szövege kijelentette: „Most, amikor a termelőszövetkezetek megalakítása oly hatalmas lendületet vett, különös jelentősége van a püspöki kar felhívása ama részének, melyben arra hívja fel a papságot, hogy támogassa a termelőszövetkezeti mozgalmat.”

Hajdú-Bihar lelkesen készül a Nemzetközi Szövetkezeti Nap megünneplésére

Nagyarányú ünnepek színhelye lesz Hajdú-Bihar megye vasárnap, szeptember 10-én. Ekkor ünneplik a megye dolgozó parasztaival, a megyei földművelésügyi és szövetkezeti bizottságok a Nemzetközi Szövetkezeti Napot, amely egyben a falu dolgozóinak harcok kiállása a béke ügye mellett.

Az ünnepség fényét emeli, hogy a szövetkezeti nap alkalmával osztják ki a terménybegyűjtésben elért eredményt, a legjobb mezőgazdasági munkáknak a legjobb elvégzésére, a takarmánybegyűjtés fokozására, a k...

Jutalmat kapnak azok a kis- és középparasztok, akik 200 szalákon felül teljesítették begyűjtési kötelezettségüket, közel 3000 dolgozó paraszt részvételével Hajdú-Bihar megyében.

Nagy jutalmat kap a terménybegyűjtésben kimagasló szép eredményt elért földesi szövetkezet ügyvezetője, Porcsi Sándor, aki külön 2000 forint jutalmában részesül.

A Nemzetközi Szövetkezeti Napon adják át Hajdú-Bihar megyének a terménybegyűjtési versenyben elért első helyezést a vándorzászlót. A múlt évben is Hajdú-Bihar nyerte a zászlót, külön örömmel, hogy a vándorzászlót újra Hajdú-Bihar érdemelte ki.

A hajdú-biharmegyei ünnepségek jelentőségét kiemeli az is, hogy az ünnepségre előreláthatólag lejön Keresztes Mihály földművelésügyi államtitkár, aki beszédet is tart.

A dolgozó parasztok az ünnepséget is felhasználják arra,

hogy kinyilvánítsák harcok béke akaratukat és hűségüket a béke tábora nagy vezérére, a hatalmas Szovjetunió iránt és ugyanakkor kifejezik izzó gyűlöletüket a háborús uszító imperialistákkal szemben.

A Nemzetközi Szövetkezeti Napot arra is felhasználják a megye minden szövetkezte, a dolgozó parasztság, hogy újabb felajánlásokat tesz, elsősorban az őszi mezőgazdasági munkák minél jobb elvégzésére, a takarmánybegyűjtés fokozására, a k...

Földes a vasárnapi ünnepség lázában...

Vasárnap, szeptember 10-én, a Nemzetközi Szövetkezeti Nap alkalmával országos ünnepség színhelye lesz Földes község, az ország dolgozó népének figyelme Földes felé irányul.

Földes község országos hírnevet szerzett magának és elismerést, megbecsülést Hajdú-Bihar vármegyének. Földes első lett a terménybegyűjtésben.

A Nemzetközi Szövetkezeti Napot felhasználják arra, hogy átadják a terménybegyűjtésben legjobban szereplő, legjobb eredményt elért községnek, a szövetkezetének, a terménybegyűjtőknek a kormányzat jutalmát.

Földes minden dolgozó parasztja lelkes örömmel nagy buzgalommal készül a vasárnapi ünnepségre.

Földes már az ünnepség lázában ég. Szabadtéren, a piacon lesz az ünnepség, készül az emelvény, a dísztribün. Soha nem látott fényes dekorációt láthatnak a földesi dolgozók, a szomszédos falvak népe, akik mind eljönnek az ünnepségre. Diszítik csinosítják, színpom-

pas, virág- és zászlóerdő mutatja az ünnepet. A földesi földművelésügyi szövetkezet külön is készül az ünnepségre, de részt vesz az előkészítő munkák irányításában a SZÖVOSZ hajdú-biharmegyei vezetősége is. Tóth András földesi dolgozó paraszt mondja: — A jutalmazás további jó munkára ösztönöz és kötelez bennünket és megfogadjuk, helytállunk a jövőben is.

A földesi dolgozó parasztok fogadják, hogy a mezőgazdaság minden vonalán példamutatóan továbbra is az élen jár Földes dolgozó parasztsága.

Porcsi Imre terménybegyűjtő adatokkal igazolja, hogy Földes állja szavát a további jó munkára. Ime a bizonyíték: a kukoricsaszállítás szerződésében is az élre ugrott Földes, megelőzi Hajdúszabolcát, Fülöpöt Hajdú-Bihar többi községét.

Es élen lesznek — ígéri — a betakarításban, az őszi mezőgazdasági munkák elvégzésében. Így készül Földes igazán a vasárnapi ünnepségre.

A debreceni tanyavilágban készülnek a tanácsválasztásokra

Egy választás Debrecenben komoly feladatot jelent a szavazás adminisztratív teendőit végző közigazgatás számára. A magyar városok közül Debrecennek van a legnagyobb határa: 166.000 holdra rug a széles debreceni határ.

A tanács választásokon új erőpróbat kell kiállni a választás adminisztrációjának. Az első lépés itt is az ideiglenes választói névjegyzékek összeállítása volt. Ezt a feladatot jól megoldotta a város közigazgatása. A kiterjedt debreceni tanyavilágban szavazóköztereket írtak össze a választójogosult dolgozókat. Az összeírás felelősségteljes munkáját a nagy helyismerettel rendelkező lovaskézbesítők és mezőrendőrök végezték. Az ideiglenes választói névjegyzéket is ők kézbesítették ki. A tanyasi dolgozó parasztság a szavazóközterekben az iskolában vagy a szavazóhelyiségnek használt vendéglőben kifüggesztett példányokon ellenőrizhette, hogy mindenki, akinek választójoga van, rajta van-e a névjegyzéken.

A tanyasi dolgozó parasztság azzal az érdeklődéssel kíséri a választói névjegyzékek összeállítását és kifüggesztését, amelyet az — a szilárd meggyőződés indokol, hogy a tanácsok tagjainak megválasztásával nemcsak állampolgári kötelességét teljesíti, de az államhatárolásból részesedésnek egy fontos aktusát végzi. A megyei tanács, a városi ta-

nács és a járási tanács működésének eddigi ideje alatt megbizonyosodott a dolgozó parasztság arról, hogy a tanácsai rendszerrel eltűntek közigazgatásunkból a feudális maradványok, hogy most már valóban a dolgozó nép vette kezébe a törvények, rendeletek végrehajtását is.

A választói névjegyzékek kimaradtak még szeptember 13-ig felszólalással élhetnek a debreceni választási irodában, a városháza földszintjén a 8-as számú szobában. A tanyasiaknak is itt kell felszólalásaikat beadniuk. Könyvnyitási számukra, hogy a választási irodán nem ragaszkodnak ahhoz hogy kiki csak a saját felszólalásával jelentkezzen, lehetővé tették, hogy több kimaradt dolgozó paraszt a lovaskézbesítők vagy a mezőrendőrök útján küldje együttesen felszólalását, s emellett egy, a tanyáról jövő dolgozó paraszt mások felszólalását is behozhatja.

A Magyar Dolgozók Pártja népművelői és közigazgatás dolgozói állandó és rendszeres felvilágosító munkát végeznek a tanyán, hogy tudatosítsák dolgozó parasztságunkban a tanács választásokon való aktív részvétel jelentőségét, s ennek első lépéseként ismételt felhívják mindenki figyelmét: ellenőrizze, hogy rajta van-e az ideiglenes választói névjegyzéken és ha jogosulatlanul kimaradt volna, éljen felszólalási jogával.

A nők is emelkedő számban lépnek be a termelőszövetkezeti csoportokba

A támaszkodó dolgozó paraszt is belép a terméseredmények láttára

Az utóbbi napokban a termelőszövetkezeti csoportok tovább erősödnek: Hajdú-Bihar megyében az érdeklődés nem hanyul, inkább erősödik és fokozódik. — A falu egyénileg dolgozó parasztaival körében egyre erősebb az önkéntes elhatározás, hogy további boldogulásáért a nagyobb felelősséget, a jobb életet, magának és családjának a termelőszövetkezetbe való belépés biztosítja. Megérik ebben a meggyőződésben, az érveken kívül a saját szemükkel látják a szomszédos községekben a termelőszövetkezeti csoport nagyobb terméseredményét.

Bodnár János helyileg dolgozó paraszt ez így beszélte ki:

— Egy kicsit még támaszkodtam amikor csak a gabonaterményt láttam, a holdanként 14—16 mázsás termést amikor láttam a különbséget az egyénileg dolgozó paraszt és a termelőszövetkezet terméseredménye között. De most már elmúlt a kétkedés mert látom, hogy a káposztanövényeknél, de a betakarításnál is és mindenütt, hogy mennyivel jobb a szövetkezeti csoportok terméseredménye akár a zabnál akár a kukoricánál, akár a cukorrépánál. Ez győzt meg arról, hogy családom minden tagjával kérem felvételemet a termelőszövetkezeti csoportba. És a szomszédaim, ismerőseim is erre az elhatározásra jutottak és velem együtt hasonlóképpen gondolkodnak és escelekednek is.

Ez nem szörvényszerű és nem egyedülálló jelenség.

Egyrekeze egyezre hat dolgozó paraszt lépett be és amikor meghallgatták a Szovjetunióból hazajárt parasztküldöttség tagja, Guljas József előadását beszámoló-

ja után újabb négy dolgozó paraszt lépett be az egyéni „Győzelem” termelőszövetkezeti csoportba.

Hajdúbogason a „Szabadág” termelőszövetkezeti csoportba kérte felvételét több dolgozó kisparaszt. Nádudvaron több kis- és középparaszt kérte felvételét és jelentette ki, őszi kezdve már a termelőszövetkezeti csoportban kívánna dolgozni. A régi tagok mindenütt szerezettel fogadják az új tagokat és készülnek együttes munkával a szövetkezet további fejlesztésére.

A Debrecen-nagyhegyesi „Táncosok” csoportba is több új középparaszt jelentkezett.

Ami a legörvendetesebb: az asszonyok idegenkedése is szűnőben van: az elmúlt három nap alatt a vármegye minden részé-

ben az eddigi irányokat meghaladó számban jelentkeztek felvételre a dolgozó parasztság asszonyok.

Barla Józsefné hajdúdorogi asszony mondta a belépőkör: — Itt a helyünk nekünk is a dolgozó parasztságban is látja, éri, tudja — hiszen nyitott szemmel lát és figyel tanult, hogy a család boldogulását felelősségét a termelőszövetkezetekbe való belépéssel a társasgazdálkodás biztosítja. Férjemet is meggyőztem — a fiamat nem is kellett melettem állni — és együttessen léptünk be a termelőcsoportba.

Igy erősödik, izmosodik Hajdú-Bihar minden részében a termelőszövetkezeti mozgalom a kis- és középparasztok százai lépnek a szövetkezés útjára.

Ma hét hajdú-bihari községben tartanak beszámolót a Szovjetunióban járt parasztküldöttség tagjai

A Szovjetunióban járt parasztküldöttség tagjai vasárnapi beszámolóját általános nagy érdeklődés kísérte, ezrekre menő tömeg hallgatta meg a Szovjetunióban járt dolgozó parasztok részletes beszámolóját a világ leghaladottabb mezőgazdaságáról, a Szovjetunióban szerzett élményekről és tapasztalatokról.

Pénteken a megye újabb hét községében tartanak beszámolót a Szovjetunióból hazajárt parasztküldöttség tagjai. — Monostorpályiban Tardi Sándor, Ujszentmargitán Gulyás

József, Földesen Kati Zsigmond, Ujlétán Kovács Sándor, Bihartördán Klenczner József, Hajdúsámsonban Ancsán Mihály, Konyáron Szatmári László.

A tanulságos, élvezetes, népszerű beszámoló, a szemtanúk hiteles előadása és felvilágosítása a dolgozó parasztság újabb tömeget győzi meg arról, hogy a szövetkezeti társasgazdálkodás útjára kell lépni a dolgozó parasztságnak, ez biztosítja a további felemelkedést, a jobb és boldogabb életet.

A dolgozó parasztok az őszi munkák mielőbbi sikeres elvégzéséért

Az állami gazdaságok termelőszövetkezeti csoportok valamint az egyéni dolgozó parasztok is mindenütt felkészülnek az őszi mezőgazdasági munkák mielőbbi sikeres elvégzésére. A dolgozó parasztság nagy számban köi szállítás szerződést a gépalomokkal. A vetés sikrénnek biztosítására gondoskodás történt. Borsodmegyében minden községben folyik a vetőmag tisztítása. A szövetkezetek és állami gépalomok megfelelő tisztítókát bocsátottak a dolgozó parasztság rendelkezésére.

Szolnok megyében a minőségi vetőmagvak 95 százalékát tisztították már ki. A többi megyék dolgozó parasztságának is igyekeznie kell hogy az adott lehetőség maradéktalan kihasználásával előkészítse a vetés ideje előtt a vetőgabonát. Az állam gondoskodik arról, hogy mindenütt megfelelő esárvázószert álljon rendelkezésre. A földművelésügyi minis-

terekben megfelelő mennyiségű regálécső vásárolhatóak a dolgozó parasztok és igénybe vehetik a csárvázáshoz szükséges felszerelést is. Az ellenőrzést ki kell teljesíteni a kulákokra is, hogy azok is tisztított és csárvázott vetőmagot vessenek.

A gyapot országsszerte beérett és megkötődött kipattanása. Sok helyen már szedik is. A békésmegyei állami gazdaságok már több mint 10 gazon meggyapopot szedtek le. Az idei gyapottermés bizonyította, hogy Magyarország a gyapot a Szovjetunióból származó vetőmaggal és a szovjet tapasztalatok alkalmazásával jól megharostítható. Kifünő minőségű ügy, hogy textiliparunk elsőrangú magyar nyersanyaghoz jut. Összel már nagy mennyiségű magyar gyapotvetőmaggal is elvételre kerül, amelyről laboratóriumi vizsgálatok már megállapították hogy kifünő a csírázó képessége.

Az általános iskolák új óraterve

Az általános iskolák eddigi óraterve a dolgozó gyermekek részére nagy megterhelést jelentett. Helytelenül összeállított óraterv miatt sok gyermek már az általános iskola felsőfokozatába sem jutott el.

Az új óra- és tanterv már úgy állapítja meg az öt osztály anyagát, hogy annak eddigi, úgynevezett buktató jellegét megszünteti, a 8. osztály anyagát pedig csökkenti. Az 5. osztályban új tantárgy az orosz nyelv. A történelmet és a természetrajzot elhagyják. A magyar nyelvből 6-ról 10-re emelték fel a heti órák számát, ugyanakkor a tantárgyat nem emelték, sőt a nyelvtanulást csökkentették. A számtan órák számát megkettőzték anélkül, hogy az anyagot itt is bővítették volna.

Az 5. osztály új óratervébe bevették a fizikát, továbbá a társadalmi ismereteket tartalmazó „ember élete” mellett az alkotmánytan és az erkölcsi alapismeretek tantárgyát is.

A 6. osztályban az idej tantervben már jelentőségének megfelelően foglalkoznak a Szovjetunió gazdasági életével és földrajzával. A 8. osztályban gazdasági földrajz helyett az alkotmánytan tanulják majd a diákok. Csökkentették a rajz- és énekórák számát is. A természet-tudományos neveléssel a laboratóriumi munkát keresztül eredményesebbé teszik a tanulást. Külön választották a számtan és mértan tanítását. A fizikai tantárgyakat két évre osztották el, míg a természetrajzi anyagot három évre tömörítették.

„Véradásra kész” jelvényt kap aki vért ad

ÚJ RENDELET VÉRADÁSRÓL — ELSŐ ALKALOMMAL 200 KÖBCENTIMETERNÉL TÖBB VÉRT NEM SZABAD LEBOCSÁTANI — 18 ÉVEN ALULIAK NEM ADHATJAK VÉRT

A népjóléti miniszter a véradásra kapcsolatos egyes kérdések szabályozása tárgyában rendeletet adott ki. A rendelet bevezető részében megállapítja, hogy a véradás önkéntes társadalmi tevékenység. Mely ilyen a beteggyógyítás szempontjából nélkülözhetetlen és ezért különösen fontos és hasznos tevékenység, mely minden vonatkozásban számoljék a társadalmi megbecsülésre.

A véradásra jelentkező személy a véradásra való alkalmasság megállapítását végzett teljes körű kivizsgálásnak kell alávetni. Véradásra nem alkalmas az, aki 18. életévét még nem töltötte be, továbbá aki a rendelet szerinti felsorolt betegségek valamelyikében szenved. Ilyen betegségek: tuberkulózis, trópusi betegségek, hepatisis, eredeti sárgaság, rosziinduláti ágazatok, gócfertőzés alapját képező orrgyulladás, gyulladása bőrrajterjedő betegségek mint pl. a csalánkiütés, kiterjedt ekcéma stb.

A véradásra való alkalmasságot hat hónapokig az ellenőrző orvosi vizsgálat alapján újra meg újra meg kell állapítani. Mely véradásra jelentkező személyről nyilvántartás kell vezetni. A nyilvántartásból törölni kell azt a személyt, aki kért jelvényt, továbbá az is, aki a véradást keresetszerűen végzi.

Az a személyt, aki először adja vért, a véradása után a Véradási kész jelvényt és arcképes igazolvánnyal kell ellátni. Az igazolvánnyal a személyi adatok felsorolásán kívül tartalmaznia kell a felvételt és az ellenőrző orvosi vizsgálatok időpontját, valamint a lebocsátott vér mennyiségét. Az igazolvány felvételtől ill. időig az ellenőrző orvosi vizsgálat alapjától számított hat hónapig érvényes.

Minden vérbocsátás előtt az időszakos ellenőrző orvosi vizsgálatot függetlenül a vértadó személy veneralógiáj szempontból vizsgálatot kell végezni továbbá a leucosereológiai reakciót is el kell végezni rajta. Ha a leucosereológiai vizsgálat negatív, az orvosi vizsgálat napján

elő számított 5 napra belül vérbocsátást újabb orvosi vizsgálat nélkül lehet végezni. Felsorolja a rendelet, hogy pl. terhesség, szoptatás és más időszakokban vért venni nem szabad.

A vérbocsátás előtt a vértadó gyógyintézetben 30 percig pihentetni kell azt a személyt, aki a vért adja. A pihenés ideje alatt hőmérsékletét meg kell mérni. Ha a 37 fokot meghaladja a vértadó személy hőmérséklete, jöle vért venni nem szabad! A vérbocsátás előtt — aki erre alkalmas — lehetőleg 2—3 deciliter cukros teát a vérbocsátás után pedig tiszta vizet vagy uszonnát kell adni a vértadó személynek s lehetővé kell tenni, hogy legalább egy óráig át pihenjen az intézetben.

Szabályozza a rendelet a vértétel körülményeit is. A vérbocsátás alkalmával a vértadó személy vénáját kiperarálni nem szabad. Első alkalommal 200 köbcentiméternél több vért lebocsátani nem szabad. Ismételt vérbocsátás alkalmával a lebocsátandó vér mennyisége a vértadó személy alkatajától és a vérregeneráló képességétől függően 500 köbcentiméterig mehet. Annál a személynél, aki első ízben adja vért, a vértételről számított két-három hét eltelté után regenerációs vizsgálatot kell végezni. Maximális vérmennyiség lebocsátása esetében újabb vértétel legkorábban hat hét eltelté után szabad végezni, de akkor is csak abban az esetben, ha a vérkép már normálisra vált. Maximális vérmennyiség lebocsátása esetében ugyanattól a személytől egy éven belül legfeljebb két ízben szabad venni.

Az a személyt, aki vért ad, véradójának a népjóléti miniszter által megállapított az élelmiszer javítását célzó pénzbeli jutalmát illeti meg, ezenfelül meg kell részére téríteni a lakóhelyétől vagy munkahelyétől a véradás helyéig az oda-visszatartás költségeit. A véradási tevékenység nem akadályozhatja a személyt termelő munkájának teljesítésében, éppen ezért orvosi vizsgálatra és véradásra a munkaidőn kívül időben kell behívni.

négyszög, benn átlóirányú keresztel, ami minden gyereknél a világon levelet jelent.

— Miért csináljátok ezt? — kérdeztem az úttörővezetőktől (szorgos tevékenységükből állapítottam meg, hogy úttörővezetők lehetnek).

— Ma érdekes játék lesz nálunk. Ebben a hatalmas parkban a gyermekeknek egy jól elrejtett zászlot kell megtalálni. Néhány levél, amely ugyanolyan jól el lesz dugva, segít nekik abban, hogy rátaláljanak. A nyilak nem mindig odamutatnak, ahol ezek a levelek fekszenek. Sőt, legnagyobb részt el fogják téríteni őket az útról. Jó fel fogás, türelem és megfigyelő képesség: ez a jelszó, amelynek jegyében a játék le fog zajlani. Akarhogy rejtjük is el a zászlot, a gyermekek mindenhogyan megtalálják, már nem egyszer meggyőződhetünk róla.

Beszélgéim kezdem az idősebbik úttörővezetővel. Elmondta, hogy ezt a tábort a „Moszkfilm” filmműtérrel dolgozóinak gyermekei számára létesítették. A gyermekek 130—140 fős csoportokba élnek itt 40 napig. Egy nyár folyamán három csoport váltja egymást. Minden gyermek 40 napos tartózkodása 800 rubelbe kerül, de a szülők vagy egyáltalán nem fizetnek semmit, vagy legfeljebb az összeg egyharmadát térítik meg

Huszonegy községben nyílnak kultúrotthonok Hajdú-Biharban

A megyei tanács népművelési alosztályára egymás után jönnek jelentések a községekből, hogy újabb s újabb kultúrotthonok alapjait rakják le részben társadalmi munkából, részben önkéntes felajánlásokból.

Szóllósi Gyula, a népművelési alosztály vezetője a következőket mondja a kultúrotthon mozgalomról:

— A megyei tanács, a Magyar Dolgozók Pártja, a tömegszervezetek minden támogatást megadnak a kultúrotthonok fontosságának tudatosítására és a mozgalom sikeres folytatására.

— Falvakban milyen eredménnyel jár a mozgalom népszerűsítése?

— A reakció természetesen mint minden vonalon, úgy a kultúrotthon mozgalommal szemben is igyekszik hazug híreket kókolni. A klerikális reakció például azt a hírt terjeszti, hogy most már megszűnik minden szervezet kulturális munkája s a fiatalok csak a kultúrotthonokban dolgozhatnak, mert ellenkező esetben nem kap munkát s kirúgják az iskolából. Ilyen hírek főleg Balmazújvároson és Hajdúszoboszlón keringtek. Szoboszlón maga a DISZ vezetősége esett abba a hibába, hogy igyekeztek lebeszélni a DISZ tagjait arról, hogy a kultúrotthon vezetőségének tagjai legyenek Kabán is hasonló eset történt.

— Hogyan akadályozzák meg az ellenségnek ezt az aknamunkáját?

— Ezeket a jelenségeket úgy ellensúlyoztuk, hogy a helységekbe kiszállva, a tömegszervezetek kultúrfelelősei előtt részletesen ismertettük a kultúrotthon-mozgalom jelentőségét, úgyszintén a gyakorlati temivalókat a község dolgozói művelődésében. A tapasztalat minden ilyen kiszállás után az, hogy lelkes munka indult meg és szép eredmények születnek.

— Mivel támogatják az állami gazdaságok és termelőcsoportok a kultúrotthonmozgalmat?

— A termelőcsoportok, állami gazdaságok földművelőszervezetek, gépállomások komoly anyagi és munkafelajánlásokkal támogatják a mozgalmat. Legnagyobb segítségét azonban a megyei tanács végrehajtóbizottsága nyújtja, azzal, hogy a közgazgatás vonalán körlevelek és ellenőrzések során instrukciót adnak és adtak a községek közigazgatási vezetőinek, a kultúrotthon-mozgalom támogatásához.

A vidék beszerzésének eredménye máris jelentkezt és pedig úgy, hogy Berettyóújfaluban és Földesen már többé-kevésbé jól működő kultúrotthonok vannak. Püspökladányban egy értekezlet alkalmával 8000 forintnyi készpénzfelajánlás és munkafelajánlás történt. Balmazújvárosban 4000 forint készpénz Hajdúszoboszlón 15 ezer, Derecskén 20.000 forintot és mindenütt jelentős társadalmi munkát ajánlottak fel. — Hajdúánáson és Hajdúböszörményben 40—50 ezer forintra tehető az az összeg, melyet részben készpénzben,

részben társadalmi munkában ajánlottak meg a dolgozók a kultúrotthonokra.

A többi községekben is igen nagy érdeklődés mutatkozik ezen a területen. Így például Ujléta község a népi szervek képviselőit elküldte a megyei tanács népművelési alosztályához, hogy ők feltétlenül kultúrotthonot akarnak létrehozni még ebben az esztendőben. Elkészítették a tervezetüket, mely szerint mintegy 50 ezer forintos társadalmi munkával tudják segíteni az építkezési munkálatokat. Műszakilag is megnéztük a tervet, felmértük a lehetőségeket s az ottani lelkesedés alapján megállapítható, hogy bár államilag már nem tudjuk támogatni, mégis felépíthető a kultúrotthon. Ebben a községben gyűlést tartottak, ahol a falu minden mozdulni képes embere résztvett és egyhangúan szavazott a kultúrotthon felépítésére mellett.

— A kultúrotthon építési mozgalom útemszerűen folyik és minden biztosítékunk megvan rá, hogy a továbbiakban is határidőre, sőt határidő előtt hajtjuk végre útemtervünket — fejezte be nyilatkozatát Szóllósi Gyula

Száz előadást tart vidéken az Opera vándortársulata

Az Operaház vándortársulata az opera-szövegére az idei évad során összesen száz előadást tart. Bemutaja Farkas Ferenc Csinnom Pa'kó című történelmi tárgyú daljátékát, valamint a Bánk bán a Don Pasquale, Tosca és Figaro házassága című operákat. Ezenkívül a Szevillai borbély, Traviata, Rigoletto, Püspökfi, szony Bohémélet, Lammormoró Lucia és Denevér című operák szerepelnek műsorán. Külön bállet-est keretében bemutatják a vidéki dolgozóknak a Po'oveci

táncokat, a Tízecét és a Furfangos diákokat.

Az operák zenekészítését a MÁV szimfónikus zenekara szolgálja, a zenekart az Operaház karagya vezényli. A vándortársulat számára az operaházi díszletek nyomán külön díszletek készítek, amelyek megfelelnek a vidéki színpadok méreteinek. Az előadások rendezése és színpozíciója mindig azt a célt követi, hogy a vidéki dolgozók ugyanolyan színvonalú előadás, halgathassanak mint a fővárosiak.

A gyermekek Moszkvájáról

Irtá: Sz. Garin

Szeptember 7-én ünnepelték Moszkvában a nemzeti ünnepét, a gyermeknapot. A több mint 800 éves város ide tekint az egész haladó világ. Ebben az őrszón a demis város egy gyermekparadicsomáról olvashatunk. A hétig eltart mostanában egy nagy úttörőtábor szomszédságában. Az ódon park mellett, melynek fái között a cári idők kastélyának tornyai emelkedtek ki, egy erdei tisztáson terült el a tábor. Az emeletes ház körül szabályos rendben kifeszített sátrak fehérenek, a játszótéren tornaszekők, hinták, gyűrűháló. A könnyű nyári szellő a zöld szűnyoghálóval bevont ablakos kis faház felől izletes ételek inyesiklandozó szagát hozza. Az erdőben és a parkban reggeltől folyik a tábor nyughatatlan lakóinak sűrűsége-forgása: az egyik csoport valami megbeszélést folytat a fák alatt, a másik a többiektől különválva távolugrást gyakorol, megint mások virágot és különböző füveket gyűjtnek. Egy ízben kora reggel a parkban három ifjú emberrel — lányok és fiúk voltak vegyesen — találkoztam. Szorgalmasan rajzoltak a faszorban valamilyen jeleket. Egy nyíl jobbra, egy nyíl balra, egyikük alatt egy

— fizetésüktől függően. A többi jó erőtartalékokkal rendelkeznek az elkövetkezendő tanévben.

A hosszú nyári napokat azonban nem kizárólag játék tölti ki. A táborban van hivatásos pedagógus is. Ő kirándulásokat rendez a kolhozokba, erdőkre, mezőkre. A botanika összekapcsolódik az agronómiával a vidéki munka és mező munkákban való részvételével végződik. A városi gyermekek megismerkednek az erdő titkaival és örökre beléjük oltják a mezőgazdasági munka iránti lelkes vonalmat. Esténként megbeszéléseken, vagy hangos felolvasásokon egymás mellett állítják a kolhozok eredményes munkáját az egyénileg gazdálkodó parasztokéval, akiknek nincs honnan várni segítséget baj esetén. A gyermekek elővessék Nyekraszov költeményeit és verseit, amelyek keserűséggel és fájdalommal számoltak be a cári Oroszország parasztjainak nehéz életéről, megismerkednek a szovjet írók könyveivel, melyek életűen és ékesszólóan írják le a szovjet falu életét.

Vasárnaponként mikor eljönnek látogatónak a táborba a szülők, vidám kacagás hallatszik mindenütt a kiterjedt tisztáson: a gyermekek énekelnek, táncolnak, sporttudásukat mutatják be, jeleneteket adnak elő mesékben, szaválnak. Oldalt a kiállítás szekrényekben fajt és kézi-

munkakiállítást láttam: füzetek, lapokat, telerajzokat és fehér kendőket művészi hímzéssel.

Az egész országban a legszebb és legegészségesebb helyeken az úttörőtáborok tisztelettel kerülnek el. Minden gyár, minden egyes intézmény táborba küldi munkásai, alkalmazottai gyermekeit. Mikor a forgalmas országúton mentem a városba, egy jó csomó gépkocsit vettem észre, melyeknek ablakából apró kis város zászlok meredeztek kifelé. Az én gépkocsim vezetője minden esetben, mikor ilyen autótval találkozunk, lelassított és óvatosan kiteri, úgy hogy meg is kérdeztem tőle, miért teszi ezt. — Gyermekeket visznek — válaszolt. — Mindig ilyen zászlokkal felszerelve eszedik őket csak útnak. Minden vezető tudja, hogy ha ilyen „szállítmánya” találkozik, akkor különösen óvatossá kell lennie. A gépkocsivezető figyelmes szemmel nézett előre, vagy két autóbust vett észre és hirtelen csökkentette a sebességet. Vidám örömteli ének ütötte meg a fülünket. Lobogtak az apró zászlok és sok-sok ragyogó szem nézett kíváncsian, örömteli érdeklődéssel a szembejövőkre, az útminti virágokra, a napsütötte mezőre — holdog gyermeki szemek voltak, melyeknek pillantását semmiféle gond nem fátyolozta el.

